

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

منشور اخلاقی انتخابات جمهوری اسلامی ایران

منشور اخلاقی انتخابات

مجموعه‌ای از قوانین که حاوی هنجارهای اجتماعی، وظایف و مسئولیت‌های مذهبی یا رفتارهای مناسب برای یک فرد می‌باشد

سندی رسمی که اصول اخلاقی، هنجارها و ارزش‌های معنوی یک نهاد، شرکت یا گروه، در آن قید می‌شود. در این سند انتظاراتی که نهاد مذکور، از لحاظ رفتارهای اخلاقی، از اعضای در نظر دارد نیز نوشته می‌شود

تعریف
منشور
اخلاقی

راهکاری مؤثر برای ترویج اخلاق

نهادینه سازی عمل به موازین اخلاقی

فلسفه
منشور
اخلاقی

انتخابات در کشور ما، عرصه شکل‌گیری رکن مردمی نظام و ضامن بقا و ثمردهی دست آوردهای شکوهمند انقلاب اسلامی است.

انتخابات اخلاقی، از آشکارترین جلوه‌های سیاست اخلاقی، و سیاست اخلاقی، میدان عملی شدن بسیای از ارزش‌ها و فضایل اخلاق اجتماعی است.

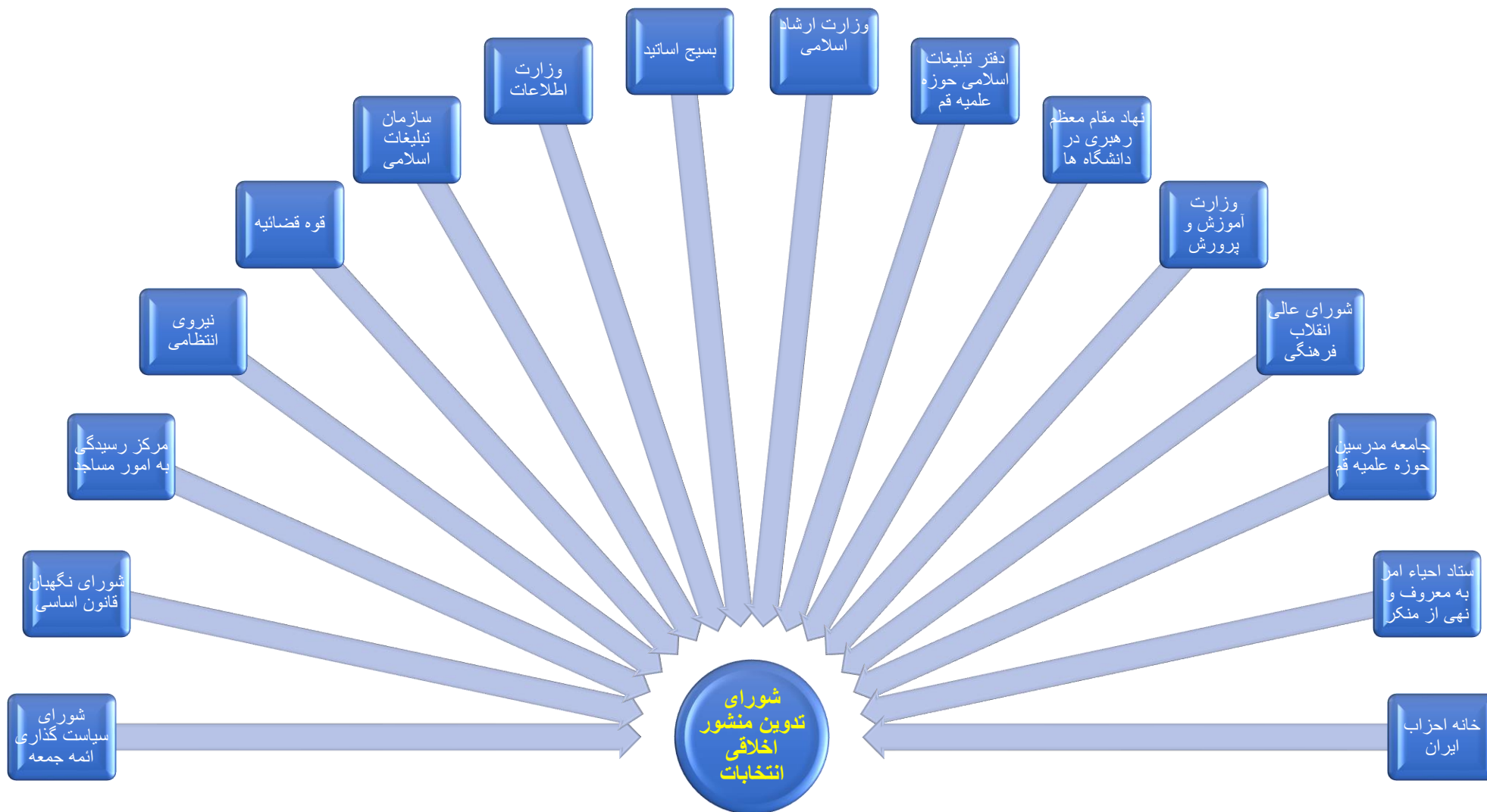
بداخلاقی‌های انتخاباتی، هرچند اندک زیبنده جامعه اسلامی متمدن و فضیلت‌گرای ما نیست، و نیز با مقاصد عالی حکومت اسلامی سازگار نیست

انتخابات مقدمه‌گزینش مدیران برای حکومت اسلامی است بر این اساس می‌بایست فرآیندهای انتخاباتی با هنجارهای دینی و ملی منطبق باشد.

ضرورت منشور
اخلاقی در
انتخابات

منشور اخلاقی انتخابات

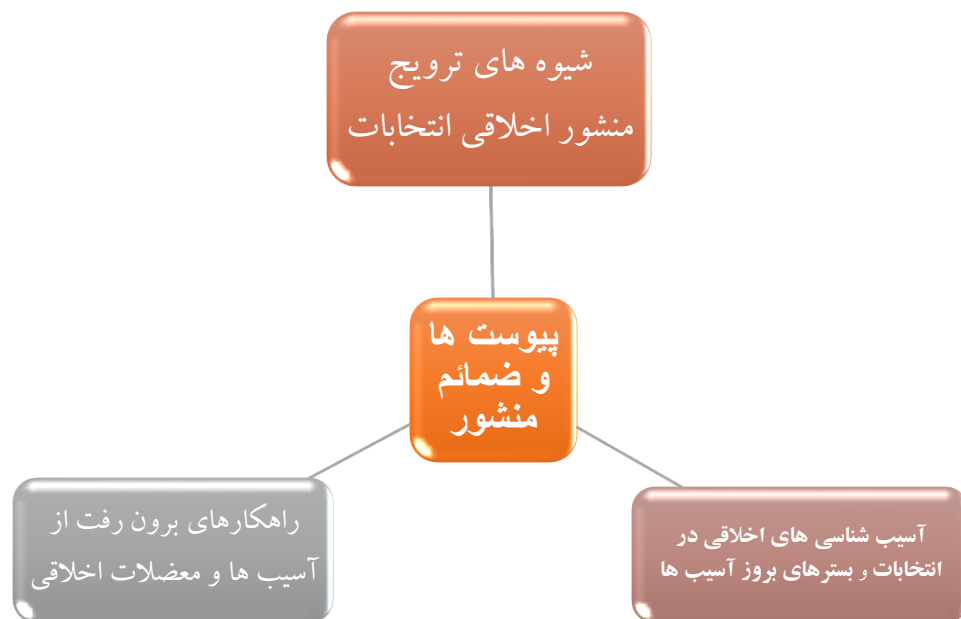
منظور از آیین رفتار اخلاقی، دستورالعمل های ویژه هر یک از عناصر و ارکان دخیل در انتخابات است که به آن اصول و ارزش ها جامعه عمل می پوشاند

اصول ارزش های اخلاقی انتخابات

محورهای محتوایی منشور

مقصود از اصول ارزش ها، کلی ترین اصول اخلاقی است که منش ها و رفتارهای اخلاقی در انتخابات لازم است به آن ها انطباق یابد

آیین رفتار اخلاقی در انتخابات

متن منشور:

متن منشور اصول و ارزش های اخلاقی آیین رفتار اخلاقی اصول و ارزش های اخلاقی انتخابات سالم در جمهوری اسلامی ایران، تابع اصول و ارزش های اخلاقی برآمده از متن فرهنگ دینی و هنجارهای پذیرفته ملی است که همه ارکان و عناصر

منشور اخلاقی انتخابات

بخش اول: اصول و ارزش‌های اخلاقی آیین رفتار اخلاقی

اساسی‌ترین اصولی که سلامت اخلاقی انتخابات را تضمین می‌کنند عبارت‌اند از:

1- دین محوری و ارزش‌گرایی اسلامی

احترام به ارزش‌های مترقی دینی، معنویت خواهی، خشوع و سرسپردگی در برابر فرمان و اراده الهی، از لوازم اخلاق بندگی مورد تأکید ادیان آسمانی، به ویژه اسلام است، و در این میان آموزه توکل و توجه به قدرت پروردگار در تمشیت امور و تحقق نتایج، سهم بیشتری در اخلاق مناسب انتخابات دارد و زمینه انتخاب اصلح را فراهم می‌آورد. همه شرکت‌کنندگان در انتخابات، احترام به این اصل اساسی را تعهد می‌کنند.

2- کرامت انسانی و عزت نفس

ارزش محوری عزت نفس و کرامت انسانی در عرصه انتخابات، از سویی الهام بخش معامله‌ناپذیری شخصیت انسانی با متاع پست طمع ورزی‌های مادی است، و از دیگر سوی، منادی شرافت ذاتی همه انسان‌ها و نفی هر گونه تبعیض و ستم بر آنان است. تأکید بر این دو پیام، آثار اخلاقی پربرکتی بر سلامت انتخابات خواهد داشت. مشارکت‌کنندگان در انتخابات، در همه مراحل، التزام به این ارزش اخلاقی را بر خود لازم می‌شمرند.

3- قانون محوری و قانون‌گرایی

احترام و رعایت قوانین انتخاباتی و دقت در حفظ حریم‌های قانونی، نشانه رشديافتگی سیاسی و اجتماعی افراد و گروه‌های جامعه است. چرا که قوانین مصوب یک کشور تجلی اراده مردم و مرجع تعیین وظایف و حقوق همه افراد و نهادها، و خلاصه، ناموس اخلاقی آن کشور است، و بنابراین رعایت حرمت آن بر همگان الزامی است.

4- وفای به عهد و امانت‌داری

از اثربخش‌ترین فضایل اخلاقی در انتخابات، وفای به عهد و امانت‌داری است که در همه ارکان انتخابات، از مجریان و ناظران تا انتخاب‌کنندگان و مردم، جاری است. همه جریان‌ها و ارکان انتخاباتی توجه به این موضوع مهم را بر خود لازم می‌دانند که تمام مراحل انتخابات امانتی الهی و مردمی است و همگان در پیشگاه خداوند و مردم در قبال امنیت و سلامت برگزاری این مراحل مسئول‌اند.

5- احساس تعلق و مسئولیت جمعی

انتخابات عرصه تجلی مسئولیت و تعهد اجتماعی است و اساساً استمرار و پیشرفت حیات اجتماعی در گرو شناخت وظایفی است که هر یک از اعضای جامعه در برابر خود و دیگران بر عهده دارند. همه ارکان و عناصر دخیل در انتخابات با یادآوری مسئولیت خویش در پیشگاه خداوند و در برابر وجدان خود و ملت می کوشند تا خود را عمیقاً متعلق به جامعه دانسته، سرنوشت جمع را سرنوشت خود بدانند.

6- پاسخ گویی و نقدپذیری شرح صدر

تحمل مخالف و داشتن روحیه نقدپذیری و پاسخ گویی، فضیلتی است که می تواند رقابت سالم انتخاباتی را ایجاد کند، ضریب تخلف و اشتباه مشارکت کنندگان در قدرت را کاهش دهد و در تلطیف اخلاقی فضای حاکم بر مراحل مختلف انتخابات بسیار اثرگذار باشد. همه شرکت کنندگان در انتخابات با پرورش این روحیه در خود، نقدهای خیرخواهانه را پذیرا هستند و در تمام مراحل خود را در برابر قانون، آیین نامه های انتخاباتی، مراجع رسمی، وجدان جمعی و افکار عمومی پاسخ گو می دانند.

7- صداقت و راستی

صداقت و یک رویی در اندیشه، گفتار و رفتار ارکان انتخابات نقشی بسزا در ایجاد امید و نشاط و روحیه اعتماد در افراد و گروه های اجتماعی دارد، و مهم تر اینکه، زمینه را برای تصمیم گیری مبتنی بر حقایق هموار می سازد. همه ارکان و عوامل انسانی دخیل در انتخابات، با رعایت این اصل بنیادی اخلاقی، سلامت هر چه تمام تر انتخابات را تضمین خواهند کرد.

8- وفاق و اعتماد اجتماعی

همدلی و همراهی ارکان و عوامل انسانی دخیل در انتخابات، و پذیرش اختلاف نگرش ها و سلاقی، ضامن تقویت وفاق و اعتماد متقابل و امنیت روانی - اجتماعی می شود، که خود ارزشی بنیادین به شمار می آید و عامل مهمی برای رشد فرهنگ اخلاقی تعامل و مشارکت جمعی است. ارکان و عوامل انسانی انتخابات با پرهیز از همه منشأهای بدگمانی و تفرقه، بر ضرورت انسجام و اتحاد ملی برای پیشبرد اهداف انتخاباتی تأکید می ورزند، و از این رهگذار، سلامت اخلاقی انتخابات را تعهد می کنند.

9- حق محوری و انصاف

انصاف را می توان به این قاعده عام اخلاقی مورد توافق همه مکاتب اخلاقی تفسیر کرد که « هر آنچه برای خود می پسندی برای دیگران بپسند و هر چه برای خود نمی پسندی برای دیگران مپسند ». «دروشن است اگر چنین قاعده ای سرلوحه اندیشه و رفتار همه ارکان و عوامل انسانی دخیل در انتخابات باشد، بسیاری از فضایل ایمنی بخش و انسجام آفرین انتخاباتی تضمین خواهد شد. به ویژه کاربرد این قاعده در مواردی که قوانین و ضوابط حقوقی ابهام ها و نارسایی هایی دارند، راهنمای اندیشه و عمل ارکان مرتبط با انتخابات بوده، مانع تعبیر و تفسیرهای خودخواهانه می گردد.

10- مشارکت اجتماعی

همه ارکان و عوامل انسانی دخیل در انتخابات با رعایت ضوابط انتخاباتی، و با تعهد به منش و روش اخلاقی خویش، تقویت زمینه های حضور و مشارکت حداکثری قشرها و گروه های مختلف را موجب می شوند.

11- همبستگی، استقلال و اقتدار ملی

حفظ همبستگی، استقلال و اقتدار ملی ضامن استمرار اجتماع و هویت ملی و نظام سیاسی کشور است. شرکت کنندگان در انتخابات با توجه کامل به این موضوع مهم در عرصه فعالیت های انتخاباتی، حراست از تمامیت ارضی کشور و استقلال آن از بیگانگان را در کنار حفظ حرمت و کرامت گروه های گوناگون فرهنگی و پاره فرهنگ های زبانی، صنفی و قومی و مانند آن، همواره در نظر داشته، مسئولیت خود را در قبال تقویت این بنیادهای اقتدار ملی انجام می دهند.

12- پاک دستی و پرهیزکاری مالی

تقوای مالی، عالی ترین نشانه رعایت تقوا در عرصه انتخابات است. مشارکت کنندگان در انتخابات در همه مراحل، با التزام به این ارزش متعالی به ترویج فرهنگ اخلاقی تقوا در جامعه کمک می کنند و به آسیب های فراوان اخلاقی ای که در مسائل مالی انتخابات امکان ظهور می یابند، مجال بروز نخواهند داد.

13- حفظ منافع ملی و مصالح اسلامی و احترام به آنها

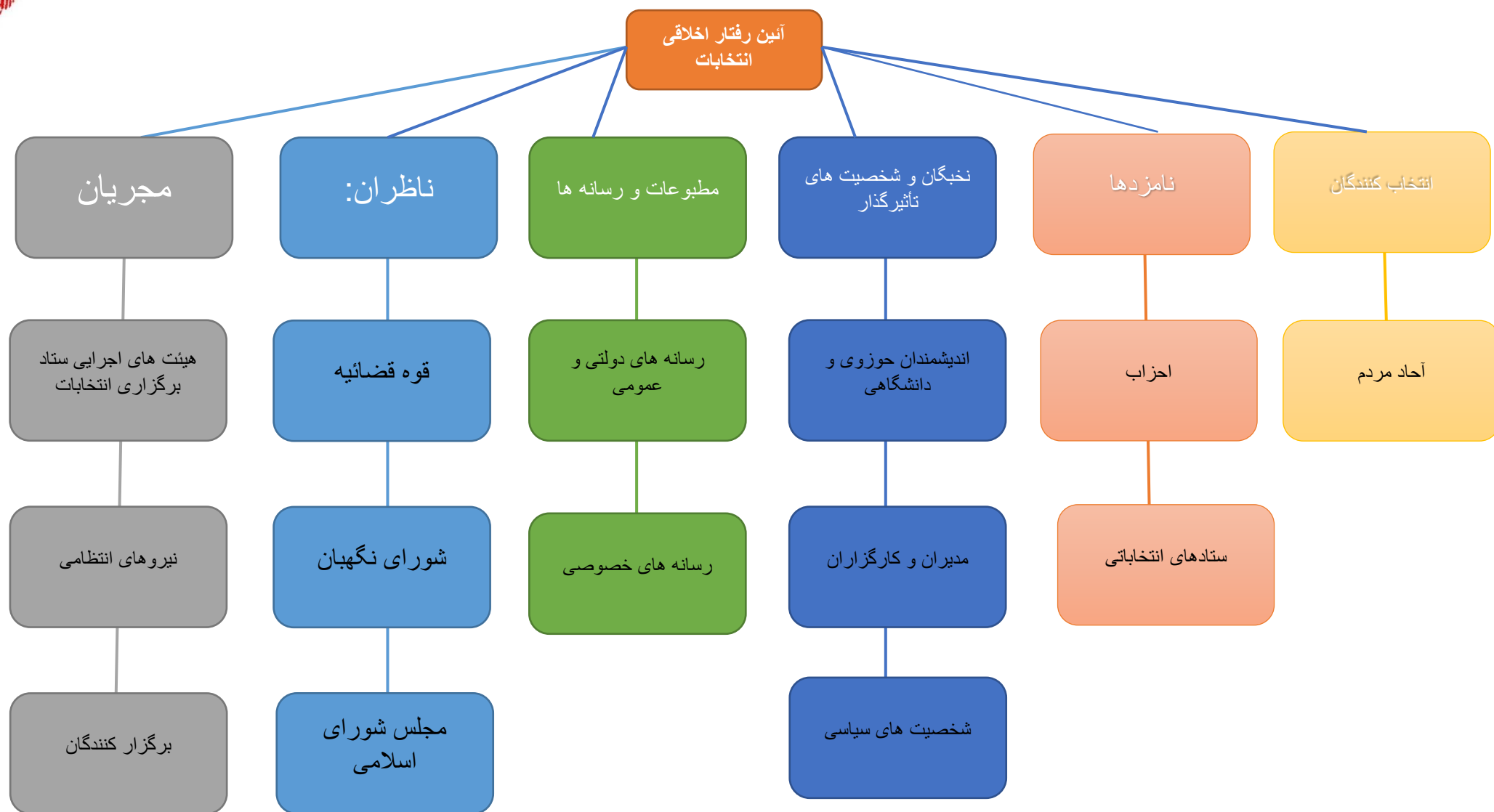
رعایت منافع ملی و مصالح کلی جامعه اسلامی، نشانه دوراندیشی و آینده نگری است که التزام به آن در عرصه یک انتخابات سالم و سرنوشت ساز، ضرورتی اجتناب ناپذیر است؛ از این روی، همه ارکان و عوامل انسانی دخیل در انتخابات با حزم و دوراندیشی خود، به منافع ملی و مصالح اسلامی احترام گذاشته، آینده ای ثمربخش و رو به رشد را فراوری انتخابات کشور هموار خواهند ساخت.

14- رشد و تعالی فرهنگ مناسب سیاسی - اجتماعی

نقش آفرینی درست در انتخابات سالم، عرصه تربیت سیاسی و تمرین فرهنگ پذیری و اداره جمعی امور جامعه است. به این منظور، شرکت کنندگان در انتخابات رشد و تعالی فرهنگ مناسب سیاسی - اجتماعی را به منزله وظیفه و اصلی اخلاقی، مد نظر می گیرند و در همه مراحل و زمینه های ناظر به انتخابات، تربیت سیاسی - اجتماعی جامعه را نتیجه ای گران قدر می دانند و به رشد و تعالی آن کمک می کنند.

منشور اخلاقی انتخابات

آئین رفتار اخلاقی در انتخابات: مجریان ، برگزار کنندگان، هیئت های اجرایی و نیروی انتظامی

- ❖ پیروی از تفسیر مراجع رسمی صلاحیت دار از قوانین و مقررات انتخابات
- ❖ پرهیز از تفاسیر سلیقه ای قوانین و مقررات انتخابات
- ❖ تعامل سازنده با ارکان دخیل در انتخابات، جهت برگزاری انتخابت سالم
- ❖ به کارگیری افراد آموزش دیده و باتجربه بدون توجه به گرایش های سیاسی.
- ❖ حفظ بی طرفی کامل در برخورد و تعامل با گرایش های مختلف سیاسی رقابت کننده در انتخابات.
- ❖ فراهم سازی یکسان زمینه رقابت سالم برای همه نامزدها، به دور از هر گونه تبعیض در اعطای فرصت ها و امکانات.
- ❖ اهتمام به مشارکت حداکثری صاحبان حق رأی.
- ❖ اطلاع رسانی دقیق و به موقع درباره وظایف محول به مراجع ذی ربط، رسانه ها و افکار عمومی.
- ❖ گزارش به موقع، شفاف و کامل تخلف های انتخاباتی به مراجع مربوط.
- ❖ برخورد و تعامل برابر با گروه های مختلف قومی، مذهبی، جنسیتی، طبقاتی، صنفی، حزبی و ...
- ❖ صیانت از اطلاعات شخصی، محرمانه و طبقه بندی شده سازمان های دولتی درباره انتخابات، به ویژه اطلاعات مربوط به نامزدها و داوطلبان.
- ❖ برخورد قاطع و ضابطه مند نیروهای انتظامی با برهم زنندگان نظم عمومی و هنجارهای اجتماعی، و اهتمام جدی در انجام وظیفه انتظامی و حفاظتی در شعب اخذ رأی گیری.
- ❖ حساسیت قانونی نیروهای انتظامی، در قبال حفظ حریم و حدود و ضوابط قانونی و برخورد بدون اغماض با قانون شکنان.
- ❖ اجتناب نیروهای نظامی از ورود به جناح بندی های سیاسی و جانب داری یا مخالفت با نامزدها، گروه ها، احزاب یا جریان های انتخاباتی، و توجه به ایفای نقش حرفه ای خود در اتحاد و همبستگی ملی.

آئین رفتار اخلاقی در انتخابات: ناظران شورای نگهبان، مجلس شورای اسلامی قوه قضائیه

- ❖ احترام و رعایت قوانین و مقررات انتخابات در حوزه نظارت.
- ❖ رعایت بی طرفی در نظارت و بررسی صلاحیت ها.
- ❖ به کارگیری افراد آموزش دیده و باتجربه، بدون توجه به گرایش های سیاسی.
- ❖ تأکید بر حضور کافی و مؤثر ناظران در همه شعب رأی گیری.
- ❖ نظارت بر گزارش به موقع، شفاف و کامل تخلف های انتخاباتی به مراجع مربوط.
- ❖ همکاری صمیمانه با مجریان و پرهیز از دخالت های غیر قانونی در کار آنان.
- ❖ اطلاع رسانی به موقع از رد صلاحیت ها با حفظ حیثیت اجتماعی افراد.
- ❖ رسیدگی دقیق و بهنگام به شکایات، با پرهیز از هر گونه تبعیض میان افراد و جریان های مختلف انتخاباتی.
- ❖ دقت در حفظ اسرار داوطلبان و نامزدها و صیانت از اطلاعات طبقه بندی شده انتخاباتی.
- ❖ رعایت حیثیت اجتماعی و آبروی نامزدها در تحقیقات محلی.
- ❖ انتقادپذیری و پاسخ گویی در برابر مراجع قانونی و افکار عمومی.
- ❖ تلاش قوه قضائیه در فراهم سازی زمینه برخورد قاطع با تخلف های انتخاباتی.

آئین رفتار اخلاقی در انتخابات: رسانه ها و مطبوعات

رسانه های دولتی و عمومی

- ❖ احترام به قوانین و مقررات انتخابات.
- ❖ اهتمام به آموزش و تشویق مردم به مشارکت در انتخابات.
- ❖ ترویج اصول و ارزش های اخلاقی انتخابات.
- ❖ بستر سازی بدون تبعیض برای تبلیغات نامزدها و جریان های انتخاباتی.
- ❖ حفظ بی طرفی کامل انتخاباتی و صیانت از لوازم انتخابات آزاد.
- ❖ رعایت قواعد ناظر به آرامش و نظم عمومی در انتخابات،
- ❖ پرهیز از هر گونه فضا سازی به سود یا زیان حزب یا نامزد خاص.

رسانه های خصوصی

- ❖ احترام به قوانین و مقررات انتخابات.
- ❖ اهتمام به آموزش و رشد آگاهی عمومی در زمینه انتخابات و لوازم آن.
- ❖ ترویج ارزش های اخلاقی انتخابات و به کارگیری ادبیات صادقانه، وحدت بخش، امیدوار کننده و نشاط آور در عرصه انتخابات.
- ❖ ترویج نگاه وظیفه گرایانه و قانون مدار به تبلیغات انتخاباتی و پرهیز از نگاه کاسبکارانه به آن.
- ❖ حمایت معقول و اخلاقی از حزب و جریان متبوع با پرهیز از تخریب و نادیده گرفتن شایستگی های احزاب و جریان های رقیب.
- ❖ احترام به ارزش ها و دستاوردهای انقلاب و نظام اسلامی و پرهیز از انتشار مطالب موهن درباره افراد حقیقی و حقوقی.
- ❖ رعایت قواعد ناظر به حفظ آرامش و نظم عمومی، و پرهیز از جوسازی به سود یا زیان حزب یا نامزد خاص، و تحریک تعصبات قومی، مذهبی، صنفی، گروهی و محلی.
- ❖ کمک به ایجاد فضای نقد منصفانه و مشفقانه درباره عملکرد ارکان انتخابات و دوری از هر گونه اعتماد به گزارش ها و القانات بیگانگان و معاندان نظام اسلامی.

آئین رفتار اخلاقی درانتخابات؛ نخبگان و شخصیت های اثر گذار:

- ❖ احترام به قوانین و مقررات انتخابات و کمک به ترویج روحیه قانون گرایی در جامعه
- ❖ تلاش برای رشد آگاهی عمومی، نشاط اجتماعی، و مشارکت آگاهانه و حداکثری در انتخابات.
- ❖ توجه و احترام به ارزش های دینی و ملی در بیانیه ها و سخنرانی ها و موضع گیری ها.
- ❖ توصیه به دقت و مطالعه در شناسایی احزاب، جریان های سیاسی یا نامزدهای انتخاباتی، و پرهیز از اظهارنظرهای غیر مسئولانه.
- ❖ کمک به شناخت معیارهای نامزد اصلح و ایجاد روحیه نقد منصفانه و اخلاقی عملکرد ارکان دخیل در انتخابات.
- ❖ حفظ وقار و منزلت اجتماعی در مواجهه با سود یا زیان جریان های انتخاباتی.
- ❖ حفظ هشیاری در برخورد با مخالفان نظام و پرهیز از اعتماد به بیگانگان و معاندان.

آئین رفتار اخلاقی در انتخابات؛ داوطلبان، نامزدها، احزاب و ستادهای انتخاباتی:

- ❖ احترام به قوانین و مقررات انتخاباتی در همه مراحل انتخابات.
- ❖ احترام به اصول و ارزش های اساسی نظام اسلامی؛ مانند اسلامیت، جمهوریت، استقلال، آزادی و عدالت.
- ❖ نگاه وظیفه گرایانه و خدایستدانه به ثبت نام و قرار گرفتن در معرض انتخاب مردم، و پرهیز از انگیزه های مادی و هواپرستانه.
- ❖ کناره گیری و انصراف از داوطلبی و نامزدی در هر یک از مراحل انتخابات، در صورت آگاهی از حضور فرد یا افراد شایسته تر.
- ❖ ترجیح مصالح عمومی و ملی بر منافع شخصی و گروهی.
- ❖ حفظ متانت و شرح صدر اسلامی در صورت رد صلاحیت شدن، و دوری از جنجال آفرینی.
- ❖ رعایت انصاف و ادب در برخورد با رقبا و احترام به قواعد اخلاقی رقابت.
- ❖ رعایت اعتدال و پرهیز از اسراف و زیاده روی در هزینه ها.
- ❖ اهتمام به حفظ پاکیزگی محیط زیست و پرهیز از آلودگی های محیطی در تبلیغات.
- ❖ توجه به عزت نفس و کرامت انسانی و دوری از هر گونه تهدید یا تطمیع، خرید و فروش رأی، یا وام دار شدن به صاحبان ثروت و قدرت.
- ❖ حفظ هشیاری تبلیغاتی و پرهیز از اتکا و اعتماد به بیگانگان و رسانه های معاند نظام، یا افشای اسرار نظام.
- ❖ تعهد به شفاف سازی منابع مالی و هزینه های انتخاباتی، و اطلاع رسانی به افکار عمومی و عدم استفاده از امکانات دولتی و عمومی.
- ❖ رعایت انصاف در تبلیغات و اجتناب از زیر سؤال بردن دستاوردهای نظام اسلامی و نادیده گرفتن زحمات و خدمات دولت ها.
- ❖ تعهد به برنامه محوری در تبلیغات انتخاباتی، و پرهیز از کلی گویی و فریب افکار عمومی.
- ❖ آموزش قوانین انتخابات و مفاد منشور اخلاقی به اعضای ستاد انتخاباتی و تأکید بر حفظ و رعایت آنها.
- ❖ همکاری صمیمانه و سازنده با برگزارکنندگان در جهت برگزاری هرچه سالم تر انتخابات.
- ❖ پذیرفتن نتیجه انتخابات و پیگیری اعتراض ها یا شکایت های احتمالی از طریق نهادهای قانونی.
- ❖ تبدیل فضای رقابت به فضای همکاری سازنده با جریان پیروز در انتخابات.